Woensdag 26 April 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4191

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags: abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Partijgenoten landen op Mljet.

Na middernacht van Donderdag mag niemand in of uit Engeland.

Ujelang Atol in Marshall-groep bezet.

Geallieerden nemen het initiatief in Noorden van Brits Indië.

TITO'S TROEPEN OP MLJET.

De radio van Caïro deelde mede, dat de troepen van Maarschalk Josip Broz (Tito) zijn geland op het eiland Mljet voor de Joegoslavische kust en er felle gevechten leveren tegen de nazie-verdedigers. De radio zeide, dat volgens inlichtingen uit Joegoslavië de Partijgenoten aan land gingen onder dekking van Geallieerde oorlogsschepen. Het eiland Mljet is 38 kilometer lang en ligt op ongeveer 32 kilometer ten Noord-Westen van Ragusa. Mljet ligt op 20 kilometer ten Zuid-Oosten van het iets grotere eiland Korçula dat in Duitse handen is. Volgens de laatste berichten bevinden de Geallieerde strijdkrachten zich reeds op drie andere eilanden vlak ten Noorden en Westen van Korçula. Door de verovering van Mljet wordt Korçula ingesloten door de Geallieerden en wordt de greep versterkt op deze tredstenen voor de invasie van Joegoslavië of de bevoorrading der Partijgenoten. (Londen. (AP) 26.4).

EEN VOORSTEL VAN STIMSON.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson stelde voor aan het Comité van het Huis van Afgevaardigden, dat een enkel Departement voor de strijdkrachten de huidige Departementen van Oorlog en Marine zal vervangen na de oorlog. Hij zeide, dat het „van het grootste belang is dat zo spoedig mogelijk een beslissing worde getroffen over het algemeen principe van consolidatie". De verandering moet evenwel niet tijdens de huidige oorlog worden gemaakt zeide hij.

De Afgevaardigde Wadsworth, een Republikein van New York, zeide eerder, dat zowel Stimson als de Secretaris van Marine Frank Knox er voorstanders van zijn om alle strijdkrachten onder te brengen bij een Departement. Hij verwachtte, dat een wetsontwerp ten aanzien daarvan spoedig door het Comité zal worden gemaakt (Washington. (AP) 25.4).

VERKLARING VAN CHURCHILL.

Premier Winston H. S. Churchill zeide heden in het Lagerhuis: „Er hebben geen ontwikkelingen plaats gevonden, die het nodig maken dat de regering een overzicht geeft van de bestaande toestand met betrekking tot de bases op het Westelijk Halfrond, welke aan de Verenigde Staten werden geleend." In antwoord op de vraag om te verzekeren, dat geen enkele stap zal worden genomen om de bases aan de Verenigde Staten af te staan zonder de vergunning van het Britse volk zeide Churchill: „Er is niet de minste quaestie van enig afstaan van Britse gebieden — niet de minste" (Londen, (AP) 26.4).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NAPELS.

„Te land: Wij gaan voort met het verbeteren van onze stellingen op het bruggehoofd van het Geallieerde 5e leger. De overige front-activiteiten zijn beperkt tot patrouilleringen aan beide zijden waarbij soms kleine gevechten plaats vinden.

In de lucht: Zware bommenwerpers van de strategische luchtmacht vielen gisteren de vliegtuigfabriek te Turijn, de rangeerterreinen te Ferrara en een brug te Parma aan. Middelzware en gevechtsbommenwerpers van de tactische luchtmacht verrichtten hun aanvallen op de vijandelijke wegenverbindingen en het verkeer ten Noorden van het gevechtsgebied. Lichte bommenwerpers vielen een ammunitie-opslagplaats ten Noorden van Valmontone aan. Gevechtsbommenwerpers beschoten het spoorweg- en motorverkeer nabij Elbasan. Andere gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers voerden offensieve vluchten uit boven zee. In de nacht van 24 April vielen onze bommenwerpers de bewegingen van den vijand in de gebieden achter het front aan. 7 Vijandelijke vliegtuigen werden gisteren overdag gezien boven het gevechtsgebied. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde meer dan 1400 enkelvluchten uit. Van deze verrichtingen worden 13 onzer zware bommenwerpers en 3 andere vliegtuigen vermist. 14 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield" (Algiers. (AP) 26.4).

LANDING OP UJELANG.

De Noordamerikaanse marine maakte bekend, dat Noordamerikaanse strijdkrachten de atol Ujelang in de Marshall-groep bezet hebben op 22 en 23 April. De lichte tegenstand werd spoedig gebroken. De atol is verklaard onder het militaire bewind van den Opperbevelhebber in het gebied van de Stille Oceaan. De atol Ujelang ligt op 424 kilometer ten Noord-Oosten van Ponape, het sterkste punt in de Carolinen en op 1035 kilometer van Truk, het centrum van de groep. (Washington. (AP) 25.4).

EILAND SHEMYA IN NOORDAMERIKAANS BEZIT.

Het Hoofdkwartier in Alaska maakte bekend, dat het eiland Shemya, een klein doch belangrijk eiland in het verre Westelijke deel van de Aleoeten-keten, door de Noordamerikaanse strijdkrachten werd bezet ten tijde van de aanval op Attu.

Toen de troepen er aan land gingen ondervonden zij geen tegenstand, hoewel verkenningen hadden aangetoond, dat de Japanners er geweest waren en een onderzoek hadden ingesteld voor een mogelijke bezetting en aanleg van militaire installaties. Shemya is slechts 13 vierkante kiometer groot en is thans een der belangrijkste militaire bastions in de Westelijke Aleoeten. De genietroepen hebben gedurende de laatste tien maanden het eiland bijna geheel overgebouwd en het practisch onneembaar gemaakt. (Alaska. (AP) 25.4).

DE STRIJD IN CHINA.

De Chinezen gaven te kennen, dat de Japanse colonnes in het Noorden van Honan elkaar genaderd zijn tot een afstand van 16 kilometer waardoor de ontsnappings-corridor voor de belangrijke Chinese strijdkrachten ten Zuid-Westen van Tsjengsjien nog meer versmald is. De Japanners zijn dus 8 kilometer vooruitgekomen.

De Chinezen zeiden, dat de aanvallers duur betalen voor hun offensief. De vijand zou in de gevechten van 20 en 21 April reeds meer dan 10.000 manschappen verloren hebben. De Chinezen zeiden, dat meer dan 60.000 Japanners aan de slag deelnemen. (Tsjungking. (AP) 25.4).

JAPANSE TERUGTREKKING

Lange colonnes van manschappen, tanks en kanonnen van het Geallieerde 14e leger rukken op langs de bergwegen naar Kohima om zich op de Japanners te werpen nadat de vijand gefaald heeft in zijn pogingen om deze basis te veroveren: het eerste belangrijke doel aan het Assam-Birma front. Vengeance duikbommenwerpers bestoken den terugtrekkenden vijand dag en nacht. Het Geallieerde geschut vuurt er op los naar de vijandelijke concentraties.

Volgens een waarnemer van het 14e leger hebben de Geallieerden volledig het initiatief genomen. Het dorp Kanglatongbi op 35 kilometer ten Noorden van Imphal op de weg naar Kohima is heroverd. (Kandy. (AP) 25.4).

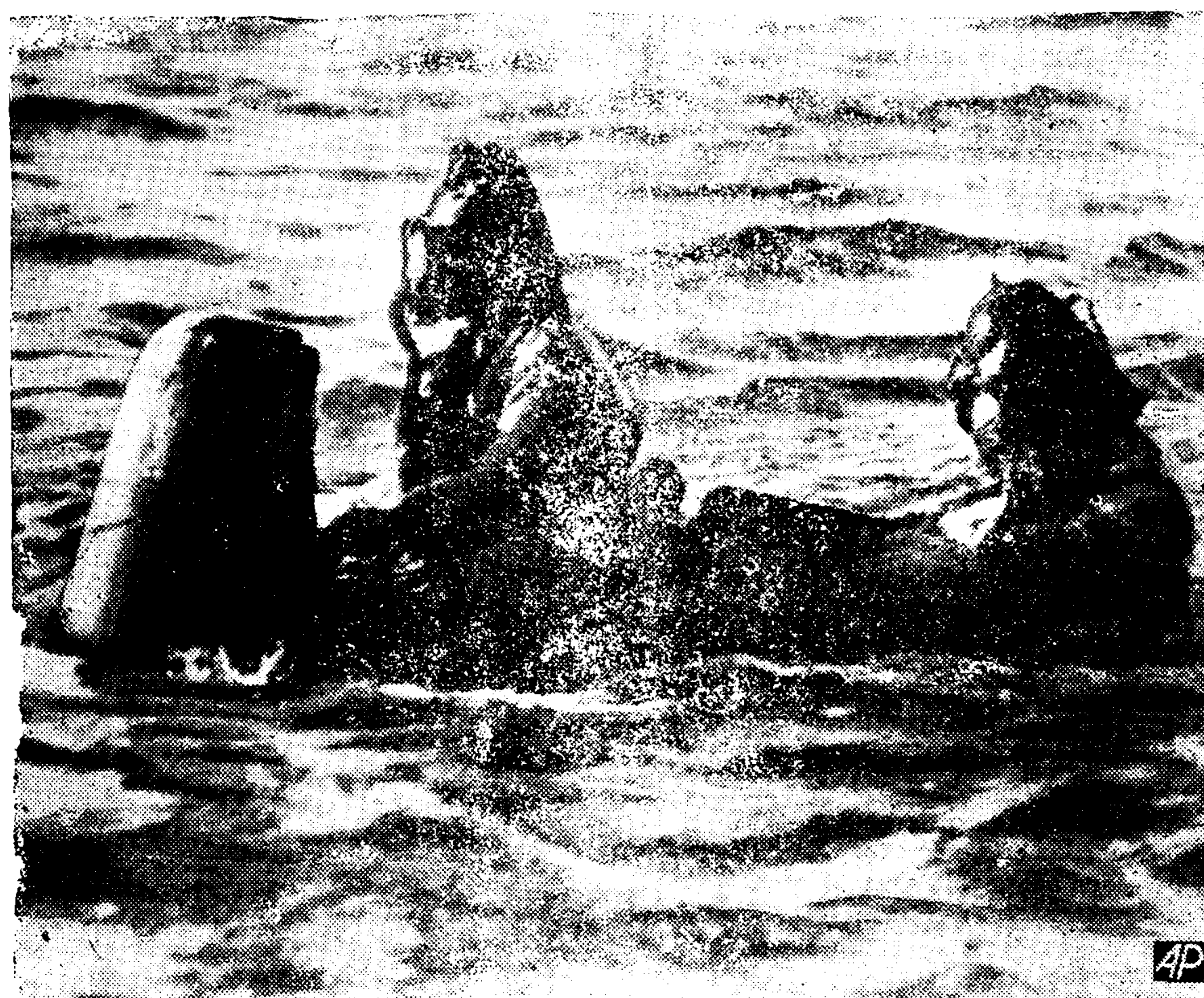
REISBEPERKINGEN IN ENGELAND.

Het waas van geheimzinnigheid wordt dichter om Engeland en onder het strenge reisverbod dat morgen te middernacht in werking treedt valt het te betwijfelen of zelfs de dagblad-correspondenten toestemming zullen krijgen te vertrekken — behalve met de troepen onder militair toezicht. Slechts burgers, die zaken van dringend nationaal belang hebben mogen het land verlaten en de beperkingen op het binnenkomende verkeer is bijna even streng. Er komen nog steeds talrijke tekenen van de Duitse spanning uit Europa, zoals het plaatsvinden van straatgevechten in Kopenhagen terwijl Denemarken practisch in staat van beleg is, de inspectie der verdedigingswerken door Rommel — en misschien ook Hitler — in Frankrijk en door Falkenhorst in Noorwegen, die ter dood veroordeling van 24 Belgen te Hasselt en de nieuwe pogingen van de Duitsers om Fransen te recruteren. (Londen. (AP) 26.4).

DE BRITSE BEGROTING.

Groot Britannië's begroting voor het invasiejaar met uitgaven van 23.748.000.000 dollar — 3.124.000.000 dollar meer dan in 1943 — werd van het Lagerhuis voorgelegd door Sir John Anderson die voorstelde dat door belastingen iets meer dan de helft opgebracht worde: ongeveer 300 dollar voor elken man, vrouw en kind van het land. De totale raming van de belastinginkomsten voor 1944 werden door Sir John gesteld op 12.408.000.000 dollar — 780.000.000 dollar meer dan het vorig jaar — terwijl de rest moet worden opgebracht door leningen.

De Minister waarschuwde, dat de overwinning op zichzelf niet het belastingpeil van vóór de oorlog terug zal brengen (Londen. (AP) 25.4).

Dit is de menselijke torpedo, een van de Britse „geheime wapenen", bereden door twee mannen in duikerspakken. Een week geleden melden wij, dat dit wapen met succes gebruikt werd tegen de vijandelijke vlootbasis te Palermo, Sicilië, in Januari 1943. Het apparaat wordt door de twee mannen in duikerspakken gestuurd naar het doel en er ergens aan vastgemaakt. Na de ontsteking te hebben ingesteld, varen de mannen weer weg met het stuw-apparaat.

COMMUNICANDUM.

Aan de Geestelijkheid, Religieuzen en Geloovigen van ons Vicariaat.

In aansluiting op ons Communicandum van Zaterdag 22 April ll. hebben wij de eer U mede te deelen, dat volgens een zoo juist door ons ontvangen telegram, de **Heilige Vader** opnieuw alle Geloovigen oproept, om gedurende de komende **Maand Mei** een **Kruistocht van gebeden en boete** te houden

> tot leniging van de nooden der menschheid en
> tot het verkrijgen van den zoozeer verlangden rechtvaardigen vrede.

Om te voldoen aan het dringend verzoek van den Heiligen Vader den Paus, vragen wij al onze dierbare Geloovigen, niet alleen om **dagelijks** gezamenlijk in den huiselijken kring het Rozenhoedje te bidden, maar ook om minstens uit ieder huisgezin dagelijks één persoon naar de kerk te sturen, ten einde, hetzij 's avonds hetzij 's morgens gezamenlijk het Rozenhoedje te bidden, om zoodoende door de machtige voorspraak van Maria, Koningin van den Vrede en Onze Lieve Vrouw ter Victorie, te verkrijgen, dat de rampen die de menschheid teisteren, en die zoodra de invasie zal beginnen, nog erger zullen worden, mogen verkort worden, en dat spoedig de zoozeer verlangde vrede gegrondvest op rechtvaardigheid en naastenliefde, aller deel moge zijn.

De hoofden van de scholen vragen wij allerdringendst om met de kinderen speciale gebeden te organizeeren. En tot allen gaat onze dringende oproep, om gedurende de Maand Mei zoo dikwijls mogelijk, — indien mogelijk elken dag — de H. Mis bij te wonen en te Communiceeren. Want geen schooner, geen krachtdadiger gebed is er, dan het gebed in vereeniging met Jezus. Dien wij in de H. Communie in ons hart dragen. Getroost U zelf een offer. De Heilige Vader vraagt het U. Alle volken die lijden bidden er U om. Ons dierbaar Vaderland, dat meer lijdt dan wij ons kunnen indenken, bidt en smeekt er U om. Moge Jezus, de Vredevorst, door de zoo machtige voorspraak van Maria, de Koningin van den Vrede, ons gebed verhooren. Curaçao, op St. Jozefsdag 1944.

† Fr. Petrus Innocentius
Apostolisch Vicaris
van Curaçao.

Het relaas van Indië's bevrijding begint.

De Geallieerden de baas van Wewak tot Geelvinkbaai (600 km.)

Hollandia's 600 inwoners vieren feest met de bevrijders.

Sprekers van alle politieke partijen van Indië doen beroep op de bevolking.

Nederlands Indische troepen maakten deel uit van de Geallieerde strijdmacht die in Nederlands Nieuw Guinea landde en Hollandia veroverde. Dit bleek uit een radio-uitzending in Australië, waarin Indische leiders hun grote vreugde tot uiting brachten over het feit, dat de Geallieerden de eerste stappen gedaan hadden om Nederlands Indië van de greep der overweldigers te bevrijden. Er waren sprekers van alle politieke partijen van Nederlands Indië, ook extremisten en vroegere tegenstanders van de regering om deel te nemen aan deze uitzending, die gericht was tot de Indiërs onder Japanse overheersing. In sommige gevallen was deze uitzending de eerste aanduiding, dat zekere leiders hun land hadden verlaten om de Japanners te ontvluchten en een toevluchtsoord in Australië hadden gevonden; er werd o.m. gesproken door Burhamudin, vroegere secretaris en Pen Sardjono, gewezen voorzitter der Communistische partij. Hadju Djaloludin Taib, vroeger President van de Indische Moslem Partij van Sumatra en Raden Abdul Kadir Widjojoatmodjo, stichter der partij van Indische bedienden. Zij allen deden een beroep op de bevolking om de weg voor te bereiden voor de Geallieerde legers; De heer Van der Plas verklaarde dat de landing bij Hollandia het begin van een lange weg was, die leiden zou tot de bevrijding van Nederlands Indië".

„Het is de eerste mijlpaal op de lange weg", verklaarde hij „die leiden zal tot de bevrijding van 70 millioen Indiërs, 250.000 Nederlanders en meer dan een millioen Chinezen van het barbaarse juk der Japanners. Dit succes vervult ons met vreugde en toont ons beter dan ooit hoe schitterend dit alles onder het grote leiderschap van Generaal MacArthur tot stand komt; het bevestigt ook ons vertrouwen in de Geallieerden en onze bewondering voor de matrozen en soldaten. Bij de opening van de tegenwoordige veldtocht voelen wij ook dieper dankbaarheid en sympathie voor Australië en de Australiërs, die ons zoveel gastvrijheid hebben verleend en wier troepen met de Noordamerikanen Papoea hebben gered en de strijd om Australië wonnen door hun heldenmoed in de donkere dagen van September 1942. Wij zijn blij, dat onze mannen geoefend werden in het Merauke-gebied en hopen dat alle latente krachten in dit gebied zullen opgeleid worden voor de oorlogsinspanning. Wij zijn blij in de gelegenheid te zijn gesteld te beginnen aan de wederopbouw van Nederlands Indië, waar Indiërs en Nederlanders samen zullen leven na de gezamenlijke strijd voor vrijheid en menselijke waardigheid.

Wij zijn trots op wat onze mannen verricht hebben in de achter ons liggende jaren, Nederlanders zowel als Indiërs, die het geluk hadden aan het Japanse juk te ontkomen en die zichzelf dit geluk hebben waardig getoond door onvermoeid te werken en te strijden voor uw bevrijding.

Telegram van Gerbrandy aan MacArthur.

Minister Pieter Sjoerds Gerbrandy heeft een telegram gezonden aan Generaal MacArthur, waarin hij verklaarde diep onder de indruk te zijn van het prachtige wapenfeit der strijdmachten die onder zijn bevel er in slaagden Hollandia te bevrijden en het eerste Nederlandse gebied aan den vijand te ontnemen.

Het telegram sloot met de woorden: Moge dit het eerste van een reeks successen zijn waardoor onze beide landen en onze geallieerden er in slagen niet alleen in beide halfronden de bezette gebieden te bevrijden, maar onze vijanden ook volkomen te vernietigen.

Het herwonnen gebied.

Het gedeelte van de Humboltbaai, waar ook de stad Hollandia gelegen is, geeft den Gallieerden de beheersing over een uitgestrekt kustgebied van meer dan 600 kilometer lengte tussen Wewak en de Geelvinkbaai. Dit eerste herwonnen Nederlands gebied is van grote militaire waarde wegens de vliegvelden die er zijn omdat er twee kleine maar belangrijke baaien nl. van Jaufefa en van Hollandia liggen. Hollandia was een belangrijke luchtbasis. Vóór de Japanse bezetting waren er 600 inwoners en werd het gebruikt als basis voor watervliegtuigen van de Nederlandse vloot, die er meerpalen aanlegde. **De kustlijn is ruw en steil. Bij Hollandia liggen drie vliegvelden, die, volgens verklaringen van de Japanners zelf, van het grootste belang zijn. Op deze vliegvelden werden op 2 April 288 Japanse vliegtuigen vernield. De drie vliegvelden heten: Hollandia, Sentani en Cycloop.**

De troepen vorderen.

De Geallieerde troepen in de Tanamerah-baai zijn 19 kilometer het binnenland ingetrokken tot op 7 kilometer van het Hollandia-vliegveld, terwijl andere troepen die van de Humboldt-baai kwamen de stad Hollandia bezetten en ook het vliegveld naderden.

De Leimokberg en het dorp Pim werden door de Geallieerden veroverd en de grote Japanse toevoerweg werd aldus afgesneden. Reeds is een grote hoeveelheid materiaal buitgemaakt tijdens de gunstig verlopende gevechten tot bevrijding van het eerste Nederlands Indische grondgebied. Intussen hebben zware bommenwerpers van de Geallieerden in het Noord-Westen van Nederlands Nieuw Guinea 41 ton bommen neergeworpen op de vliegvelden van Namber, Nabire en Kamiri; veertien Japanse toestellen, van de dertig die trachtten in te grijpen, werden neergeschoten. Andere toestellen werden waarschijnlijk beschadigd. Ook Geallieerde toestellen liepen schade op, maar geen enkel vliegtuig ging verloren.

Vernieling van Japanse vliegtuigen.

Snelle vliegtuigen, die opstegen van Noordamerikaanse vliegtuigschepen vernielden honderd Japanse toestellen en beschadigden er 17 bij voorbereidende aanvallen op vijandelijke vliegvelden bij Hollandia. Aitape en Tanahmerah. De vloothucht macht concentreerde haar aanvol op drie der voornaamste bases en neutraliseerde de vijandelijke luchtmacht als beschermingsmaatregel voor de invasie.

Het nieuws van vandaag.

Meer dan 50.000 ton bommen zijn binnen de laatste elf dagen door de Noordamerikaanse en Britse vliegtuigen geworpen op de Europese Vesting en in deze tijd is de kracht van de Luftwaffe met ten minste 700 gevechtsvliegtuigen verminderd. Elke aanval uit de lucht brengt de invasie uit het Westen nader.

Vandaag is het lucht-offensief in zijn twaalfde dag na een betrekkelijke rust gedurende de nacht, waarbij Mosquito's slechts boven Keulen kwamen en mijnen in de vijandelijke wateren werden gelegd. Hedenmorgen meldt de Duitse radio alweer, dat felle luchtgevechten plaats vinden boven Midden-Duitsland, niettegenstaande de ongunstige weerstoestanden. In verband met de aanstaande invasie mag morgen na middernacht niemand meer in of uit Engeland zonder zeer dringende reden en de uitdrukkelijke toestemming van de overheid. Ierse schepen krijgen al geen vertrekpassen meer van de Britse marine om naar Lissabon te varen. Zelfs de bewegingen van correspondenten in Engeland zijn aan banden gelegd, behalve wanneer zij zich moeten voegen bij de afdelingen, waarmede zij naar Europa zullen gaan.

In Italië worden de Geallieerde strijdkrachten ook al agressiever. Op het strandhoofd van Anzio werden de stellingen „verbeterd". Voor de Joegoslavische kust eveneens, hebben de troepen van Tito een landing gedaan op het eiland Mljet vlak ten Noorden van Ragusa. De landing vond plaats onder dekking van Geallieerde oorlogsschepen waaruit een coördinatie van de verrichtingen blijkt.

Het Russische communiqué meldt geen verandering, doch het Roemeense communiqué deelt mede, dat de Russen een nieuw offensief geopend hebben langs de Dnjester in het gebied van Cernauti.

In de Stille Oceaan hebben de Noordamerikaanse mariniers de atol van Ujelang in de Marshall-groep bezet. Deze atol ligt het dichtst bij Ponape dan alle andere reeds bezette eilanden. In de Aleoeten wordt thans de bezetting gemeld van het eilandje Shemya — helemaal aan het einde van de keten. De bezetting vond het vorig jaar plaats. De troepen van MacArthur hebben reeds het vliegveld van Aitape veroverd en het is bereids in gebruik. Bij Hollandia blijven de Nederlandse en Noordamerikaanse troepen vorderen in de richting van de drie vliegvelden in dat gebied. Het Nederlandse bestuur is er bereids aan het werk getogen.

De Algemeen Militair Commandant,

MAAKT BEKEND;

dat verzoeken voor uitstel c.q. hernieuwd uitstel van inlijving en opkomst voor eerste oefening bij de Schutterij op 1 Juli 1944, vóór 15 Mei a.s. moeten worden ingediend:

a) op Curacao bij den Algemeen Militair Commandant

b) op Aruba bij den Oudst Aanwezend Zeeofficier

c) op Bonaire bij den Commandant Nederlandsche Troepen.

3—1

Het burgerlijk bestuur.

Officieren van het Nederlands Indische Burgerlijke Bestuur zijn met de troepen bij Hollandia geland. De Nederlandse commandant is Majoor Schermer, terwijl Kolonel Conrad Gievel verbindingsofficier is met de Noordamerikaanse Troepen. Officieel wordt medegedeeld dat de burgerlijke zaken in het door Noordamerikaanse troepen bezette deel van het Nederlandse gebied in handen zullen zijn van Nederlandse ambtenaren, die de troepen vergezellen (Aneta).

Javaanse boeren, die door de Japanners waarschijnlijk verplicht waren tot arbeidsdienst, zijn door de Geallieerde troepen bevrijd, toen deze in Aitape landdden. In de Humboldt-baai ten Oosten van Hollandia gaan de Noordamerikaanse troepen vooruit en werd een radiopost overmeesterd; twee wagens met munitie zijn buit gemaakt en elf vrachtauto's met materiaal, benzine enz.

De troepen rukken nu op naar de drie vliegvelden in de nabijheid van Hollandia en zijn, komende van het bruggehoofd bij Tanehmerah-baai reeds meer dan 10 km. het binnenland ingedrongen. Zij zijn reeds voorbij Sabron. De ondervonden tegenstand is gering; de troepen zijn echter nog niet met de Japanse hoofdmacht in aanraking gekomen. De Noordamerikanen sluiten van twee kanten het Hollandia-vliegveld in; de vleugel, die opereert van Humboldt-baai af heeft het dorp Pim veroverd. 12 Japanners werden gedood en enkelen zijn gevangen genomen. De eerste luchtaanval werd Zondag door de Japanners uitgevoerd; een enkel vliegtuig liet vier bommen vallen op het bruggehoofd, waardoor brand ontstond en enkele soldaten licht gewond werden. Australische jachtvliegers steunden de krijgsverrichtingen van het veroverde vliegveld van Tadji bij Aitape. Zware verkenningstoestellen van de Geallieerden brachten twee vrachtschepen tot zinken en een landingsbark nabij Manokwari en een luchtpatrouille ten Noorden van de basis.

Nederlandse missionarissen waren nog met hun arbeid bezig toen de invasie plaats greep. Ondanks de bezetting van de Japanners gaven zij de kinderen in het Humboldt-baaigebied Nederlandse lessen. Frank Kluckholm, de correspondent van de New York Times seinde aan zijn blad: „De tekenen van een haastige vlucht waren overal te zien. In de kleine missieschool was het lesrooster in het Nederlands nog steeds op het bord te zien en de boeken lagen in nette stapeltjes op de schoolbanken."

De berichtgever meldde ook, dat 83 Javaanse boeren werden bevrijd in het Hollandia-gebied. Toen de Geallieerde troepen naderden, kwamen de boeren hen tegemoet, roepend: „Soerabaja, Soerabaja" om niet voor Japanners te worden aangezien.

Laatste Nieuws.

— **Noordamerikaanse** zware bommenwerpers hebben hedenmorgen in gemiddelde sterkte — misschien tot 750 bommenwerpers toe — het gebied van Brunswijk in Midden-Duitsland aangevallen. Lichtere vliegtuigen verduisterden de lucht boven het Kanaal in een stroom, welke reeds vier uren lang aanhoudt. Middelzware bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen trekken in golven over de Zuidoostelijke kust van Engeland en van de overkant van het Kanaal kan men de ontploffingen horen. Vele terugkerende formaties ontmoeten de uittrekkende vliegtuigen. Intussen werd bekend gemaakt, dat de rangeerterreinen te Mannheim en Landau in Duitsland tot de doelen behoorden, welke gisteren door de Noordamerikanen in Duitsland werden aangevallen. In de afgelopen nacht werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. Mosquito's bestookten Keulen. Van de nachtelijke verrichtingen keerden alle vliegtuigen terug.

—Het blad „Ierse Pers" van Dublin deelde mede, dat Ierlands scheepvaartverbinding met Lissabon verbroken is, omdat de Britse autoriteiten weigeren om vertrekpassen te geven aan de Ierse schepen.

HET RODE KRUIS ROEPT.

Het Rode Kruis van Curaçao gaat een ambulance naar Nederlands Oost Indië sturen om mede te helpen aan de bevrijding van dit gebied en leniging te brengen aan de manieren, die hier zullen strijden tegen de Japanners. Daarvoor zijn mensen nodig, mannen en vrouwen.

Nu kan de Curaçaose bevolking offers brengen en nu ook kan de Curaçaose jeugd tonen, dat zij metterdaad wil medewerken aan het herstel van Nederland. Voor de geschiedenis van Curaçao zal het antwoord veel betekenen.

De voorwaarden, waarop wordt uitgezonden, zijn alleszins billijk en na de bevrijding is er grote kans op goede betrekkingen in het bevrijde Insulinde.

Voor verdere biezonderheden zie men de advertenties.

OPROEP.

bij den Militairen Censuurdienst kunnen 2 censoren geplaatst worden met goede kennis der Portugeesche taal.

AANMELDEN VAN SOLLICITANTEN

Nassaustraat 2 (boven firma Martijn)

iederen werkdag van 9.30 — 12.00.

Maximumprijzen... (vervolg)

Thin Blades	per pak van 200 mesjes	f 7.05
15. Sinaasappelen	per 100 stuks	f 4.50
16. Spijsolie		
La Patrona — La Criolla en andere merken	per kist van 2 x 16 liter	f 28.15
17. Suiker, bruin	per baal van 100 Am. pond	f 8.50
Suiker, wit	per baal van 100 Am. pond	f 12.—
	per baal van 20 zakjes van 5 Am. pond	f 12.70
18. Vleesch (versch)		
Rundvleesch	per 1 kg. geslacht gewogen	f 0.85
Geitenvleesch	per 1 kg. geslacht gewogen	f 0.90
Schapenvleesch	per 1 kg. geslacht gewogen	f 1.—
Varkensvleesch	per 1 kg. geslacht gewogen	f 1.—
19. Lucifers		
Fire Chief	per kist van 5 gros	f 11.50
Lite King	per kist van 5 gros	f 12.80
Chilford	per kist van 5 gros	f 13.60
Independence	per kist van 5 gros	f 15.50
Estrella	per kist van 20 gros	f 55.—
One Star	per kist van 8 1|3 gros	f 22.—
20. Zoete Aardappelen	per zak van 100 Am. pond	f 7.50

ALLE VOORAFGAANDE GEPUBLICEERDE MAXIMUMPRIJZEN (GEEN WINSTPERCENTAGES DUS) ZIJN HIERDOOR VERVALLEN.

HANDELAREN, WELKE EEN OF MEER DER IN BOVENSTAANDE LIJST GEPUBLICEERDE ARTIKELEN VERKOOPEN, WORDT ER NADRUKKELIJK OP GEWEZEN, DAT ZIJ VERPLICHT ZIJN IN HUN VERKOOPLOKALEN EEN LIJST OP TE HANGEN WAAROP DE OFFICIEELE MAXIMUMPRIJZEN VERMELD STAAN, WAAROP EEN VERSCHERPTE CONTROLE ZAL WORDEN GEHOUDEN.

GEDRUKTE UITTREKSELS VAN DEZE LIJSTEN ZIJN VERKRIJGBAAR OP HET BUREAU VOOR SOCIALE EN ECONOMISCHE ZAKEN, SCHARLOOWEG 76.

OP HET POSTKANTOOR, FORT AMSTERDAM 1.
OP HET BUREAU VOOR CRISIS ZAKEN, PIETERMAAI 4.
OP HET BEVOLKINGSBUREAU CURAÇAOSTRAAT 50.
BIJ DE DISTRICTSMEESTERS.

Het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken,

J. H. v. Boven

Sport - Rubrie

Officiële Mededelingen

van

„De Çuraçaose Voetbalbon

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zaterdag, 22 April 1944:
Stimulans-beker 1944:
S.U.B.T. — Independiente 1—4.

Van Zondag, 23 April 1944:
Competitie B-Klasse:
D.T.S. 1 — Caribe 1 5—3.

Competitie Reserve A-Klasse:
Jong Holland 2 — Jong Curaçao2 (Jong Curaçao niet opgekome

Competitie Reserve B-Klasse.
Independiente 3 — Be Quick 2 (Door Be Quick gestaakt na minuten spelen)

Juniores:
Scherpenheuvel — S.U.B.T. (Niet doorgegaa

WEDSTRIJD PROGRAMMA STADION

Competitie A-klasse.
Zondag, 14 Mei 1944: S.U.B.T. 1 — Jong Holland 1 (Brakke)
Zondag, 28 Mei 1944: J. Curaçao 1 — Jong Holland 1 (Rosario)
Zaterdag 13 Mei 1944: Stimulans-beker 1944: Indep. 1 — J. Hol
Zaterdag, 29 April 1944: Aruba Jrs 1 — Independiente
Zondag, 30 April 1944: Aruba Jrs. 1 — S.U.B.T. 1
Zaterdag, 6 Mei 1944: Jong Holland 1 — D.T.S. 1 (te eigen bate.)
Zaterdag, 20 Mei 1944: Jong Holland 1 — Veendam 1 (te eigen bate)

Competitie Reserve A-klasse.
Zondag, 28 Mei 1944: Independ. 2 — Jong Holland (Manuel)

MUNDO NOBO.

Competitie B-Klasse.
Zondag, 30 April 1944: Caribe 1 — Veendam 1 (Van Rosberg)
Zondag, 7 Mei 1944: Be Quick 1 — U.S.C. 1 (Willems)

Competitie Reserve A-klasse.
Zondag, 21 Mei 1944: Jong Holland 2 — J. Curaçao (Willems)

Competitie Reserve B-Klasse.
Zondag, 30 April 1944: Jong Curaçao 3 — Be Quick 2 (Visser)
Zondag, 7 Mei 1944: Veendam 2 — Jong Curaçao (Rog)
Zondag, 14 Mei 1944: Veendam 2 — Caribe 2 (Manuel)
Zondag, 21 Mei 1944: Indep. 3 — Scherpenheuvel 2 (Jansen)

SCHERPENHEUVEL.

Juniores.
Zondag, 7 Mei 1944: Jong Holland — Scherpenheuv

BESTUURSWIJZIGING:

Van de vereeniging Transvaal is bericht ontvangen, dat ha Bestuur als volgt is samengesteld:

G. de Rooy	Voorzitter
R. van Hoop	Secretaris (Roodeweg 102)
W. Chin-A-Len	Penningmeester
F. Netto	Commissaris
J. ter Haar	Commissaris

Voor de wedstrijden van Aruba Jrs. tegen Independiente e S.U.B.T., respectievelijk op 29 en 30 April zijn de door den C.V.B afgegeven seizoenkaarten, behalve die, afgegeven aan Bondsbestuursleden, niet geldig.

STAND VAN DE COMPETITIE 1943 PER 26|4 — 44.

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	p.	doelpunten voor	tegen	gem
Jong Holland	3	3	0	0	6	14	3	2.0
S.U.B.T.	4	3	0	1	6	14	3	1.5
Jong Curaçao	4	3	0	1	6	7	4	1.5
Atlanta	5	2	0	3	4	8	18	0.8
Independiente	5	2	0	3	4	7	6	0.8
Transvaal	5	0	0	5	0	9	25	0.0

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	p.	doelpunten voor	tegen	gem
D.T.S. 1	9	5	2	2	12	31	19	1.3
Veendam 1	9	4	3	2	11	13	10	1.2
Caribe 1	9	4	2	3	10	18	11	1.1
U.S.C. 1	8	2	4	2	8	16	19	1.0
Scherpenheuvel 1	10	2	4	4	8	19	34	0.80
Be Quick 1	9	1	3	5	5	14	15	0.55

ReserveA-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	p.	doelpunten voor	tegen	gem
S.U.B.T. 2	7	3	2	2	8 1)	21	16	1.19
Atlanta 2	8	4	1	3	9	21	16	1.12
Jong Holland 2	5	3	1	1	5 2)	21	8	1.00
Independiente 2	5	2	0	3	0 3)	6	18	0.00
Jong Curaçao 2	5	1	0	4	0 4)	10	21	0.00

1) Nog te spelen 17 minuten tegen Jong Holland 2.

2) 2 Winstpunten in mindering van de wedstrijd op 23/5—43 tegen S.U.B.T. Nog te spelen 17 minuten tegen S.U.B.T

3) 2 Winstpunten in mindering van de wedstrijd op 1/8 — 43 tegen Jong Curaçao 2. Alsvoren op 16/1—44 tegen Atlanta 2. Nog 15 minuten te spelen tegen Jong Curaçao 2.

4) 2 Winstpunten in mindering van de wedstrijd op 12/9—43 tegen Independiente. Nog 15 minuten te spelen tegen Independ. 2.

Reserve B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	p.	doelpunten voor	tegen	gem.
Scherpenheuvel 2	4	3	1	0	7	14	2	1.75
Jong Curaçao 3	3	2	0	1	4	10	5	1.33
Veendam 2	3	1	1	1	3	6	4	1.00
Caribe 2	4	1	1	2	3	12	11	0.75
Be Quick 2	3	0	0	3	0 1)	5	18	0.00
Independiente 3	3	1	1	1	0 2)	6	13	0.00

1) Nog 45 minuten te spelen tegen Independiente 3.

2) 2 Winstpunten in mindering van de wedstrijd op 23/1—44 tegen Be Quick 2. No 45 minuten te spelen tegen Be Quick 2.

HET BESTUUR.

MAXIMUMPRIJZEN

zooals deze tot nader aankondiging luiden:

A. Voor den kleinhandel op het eiland Curaçao:

1. Bier (Amerikaansch)		
Pon (Feigenspan)	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	f 0.65
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.55
Piels, Supreme en Ballantine	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	f 0.70
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.57½
Pabst	per 1/1 flesch, bij verkoop door vergunninghouders	f 1.25
	per 1/1 flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 1.10
	per 1/2 flesch, bij verkoop door vergunninghouders	f 0.70
	per 1/2 flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.60
Ehret	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	f 0.75
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.65
Rupperts	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	f 0.75
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.65
Drewry	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	f 0.80
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.70
Schlitz	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	f 0.85
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.72½
Bier (Columbiaansch)		
Nevada	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	f 0.85
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.72½
Costena	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	f 0.90
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.80
Bier (Dominikaansch)		
Presidente	per flesch bij verkoop door vergunninghouders	f 0.90
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.80
Bier (Venezolaansch)		
	[illegible] vergunninghouders	f [illegible]
	per 1/2 flesch, bij verkoop door vergunninghouders	f 0.90
Victoria	per flesch, bij verkoop door vergunninghouders	f 0.90
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.80
Bier (alle andere merken en soorten)	per flesch, bij verkoop door vergunninghouders	f 0.90
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	f 0.80

2. Boter		
Guajirita	per blik van 180 gram	f 0.70
Guarina	per blik van 1 Am. pond	f 1.45
	per blik van 4 Am. pond	f 5.25
Pons en Guajirita	per blik van 25 Am. pond	f 26.95
	per ½ kg uitgewogen	f 1.45
Limay	per blik van 227 gram	f 0.70
Swift	per blik van 200 gram	f 0.57
	per blik van 400 gram	f 1.10
	per blik van 5 Am. pond	f 5.75
	per blik van 10 Am. pond	f 10.10
	per ½ kg. uitgewogen	f 1.35
Tulipan	per blik van 1 Am. pond	f 1.20
	per blik van 5 Am. pond	f 6.—
	per blik van 10 Am. pond	f 9.40
	per ½ kg. uitgewogen	f 1.35

3. Corned Beef		
Hereford	per blik van 12 Am. ons	f 0.51
Libby en Swift	per blik van 12 Am. ons	f 0.59
	per blik van 8 Am. ons	f 0.40
Alle andere merken	per blik van 12 Am. ons	f 0.55
	per blik van 8 Am. ons	f 0.40

4. Gedroogde en gezouten visch geimporteerd uit Ver. Staten en uit Canada)	per ½ kg.	f 1.10
alle andere soorten	per ½ kg.	f 0.60

5. Groente en Fruit		
Andijvie	per ½ kg	f 0.25
Bakbananen	per stuk	f 0.7½
Giambo	per ½ kg	f 0.20
Jams	per ½ kg	f 0.15
Kalebas	per ½ kg	f 0.30
Komkommers (kleine)	per ½ kg	f 0.40
Kool (witte)	per ½ kg	f 0.35
Kousebanden	per ½ kg	f 0.50
Pompoen	per ½ kg	f 0.15
Roode bieten	per ½ kg	f 0.25
Salade komkommer	per ½ kg	f 0.40
Sinaasappelen	per stuk	f 0.06
Snijboonen	per ½ kg	f 0.60
Spinazie	per ½ kg	f 0.25
Tomaten	per ½ kg	f 0.75
Watermeloen (Patilla)	per ½ kg	f 0.20
Warmoes	per ½ kg	f 0.25
Wortelen	per ½ kg	f 0.40
Zoete aardappelen	per ½ kg	f 0.15
Zuurzak	per ½ kg	f 0.17½

6. Heerenoverhemden merk „Arrow" (behalve smokinghemden)	per stuk	f 4.—
7. Kippeneieren	per stuk	f 0.15
8. Kippenvoer		
Layena	per baal van 100 Am. pond	f 10.75
	per ½ kg	f 0.15
Growena	per baal van 100 Am. pond	f 12.75
	per ½ kg	f 0.17½
Startena	per baal van 100 Am. pond	f 13.75
	per ½ kg	f 0.17½
Gemengd graan		
Purina	per baal van 100 Am. pond	f 10.—
	per ½ kg	f 0.15
Quaker	per baal van 100 Am. pond	f 10.—
	per ½ kg	f 0.15
Argentijnsch	per baal van 50 kg.	f 11.—
	per ½ kg	f 0.15
9. Lucifers		
alle merken	per doosje	f 0.2½
Independence	per pakje van 10 doosje	f 0.25
Chilford	per pakje van 10 doosje	f 0.24
Lite King, Estrella en One Star	per pakje van 10 doosje	f 0.22½
Fire Chief en alle andere merken	per pakje van 10 doosje	f 0.20
10. Mais	per ½ kg	f 0.15
	per cana (d.i. 0.75 kg.)	f 0.22½
11. Maismeel	per cana (d.i. 0.75 kg.)	f 0.18
12. Margarine		
alle merken	per ½ kg	f 0.72½
„La Pura"	per blik van 5 Am. pond	f 3.—
„Contadine"	per pakje van 5 Am. pond	f 2.75
„Oleomargarine"	per pakje van 1 Am. pond	f 0.60
13. Melk in blik		
per blikje van 14½ Am. ons		
„Gloria" en „Pet"		f 0.33
„Amboy", „Buttercup", „Deans" „Golden State", Peerless en „Sweet Sue"		f 0.30
„Ideal"		f 0.29
„Carnation"		f. 0.27
alle andere merken		f. 0.26
per blikje van 6 Am. ons		
„Gloria" en „Pet"		f 0.17
„Dean's", en „Golden State", „Ideal" en „Peerless"		f 0.15
„Carnation, ,Chilford" en „Marshall"		f 0.14
Alle andere merken		f 0.13
14. Melk in poedervorm		
Klim	per blik van 1 Am. pond	f 1.70
	per blik van 2½ Am. pond	f 3.35
	per blik van 5 Am. pond	f 6.20
American Milko	per blik van 1 Am. pond	f 1.80
Prontolac	per blik van 1 Am. pond	f 1.50
15. Reuzel	per ½ kg	f 0.60
16. Rijst	per ½ kg	f 0.27
17. Scheermesjes (merk „Gillette")		
Blue Blades	per pakje van 5 mesjes	f 0.50
	per pakje van 5 mesjes	f 0.25
Thin Blades	per pakje van 4 mesjes	f 0.20
Alle andere merken	per pakje van 5 mesjes	f 0.20
18. Schuurmiddelen (Cleanser)		
merk „Octagon"	per pakje	f 0.20
merk „Buddy"	per pakje	f 0.15
19. Sigaretten (Dominikaansche import)	per pakje van 12 stuks	f 0.22½
„La Fama"	per pakje van 20 stuks	f 0.40
„Cremas"	per pakje van 20 stuks	f 0.42½
(Amerikaansche import)	per carton van 10 pakjes	f. 3.80
	per 10 pakjes los	f. 3.80
20. Spijsolie	per liter	f. 1.—
21. Suiker, bruin	per ½ kg	f. 0.12½
Suiker, wit	per ½ kg	f. 0.16
	per zakje van 5 Am. pond	f. 0.72½
22. Tarwemeel	per ½ kg uigewogen	f. 0.17½
	per zakje van 2 Am. pond	f. 0.40
	per zakje van 5 Am. pond	f. 1.—
Bakmeel, z.g. „pancake-flour	per zakje van 1½ pond	f. 0.35
23. Thee	per zakje van 2 Am. ons ,	f 0.30
	per pakje van 4 Am. ons	f 0.55
	per pakje van 8 Am. ons	f. 1.10
	per pakje van 16 Am. ons	f 2.10
	per 100 gram uitgewogen	f 0.55
23. Toiletpapier	per rol	f. 0.20
24. Visch (versch)		
Red Snapper en Koningsvisch	per 1 kg afgehaald van de barken aan de Ruyterkade en de openbare markten	f 1.25
	bij hoeveelheden van 10 kg of meer, afgehaald aan de Ruyterkade	f. 0.90
Alle andere soorten	per 1 kg. afgehaald van de barken aan de Ruyterkade en de openbare markten	f. 1.—
	bij hoeveelheden van 10 kg of meer, afgehaald aan de Ruyterkade	f. 0.70
25. Vleesch (versch)		
Rundvleesch		
Haas	per ½ kg.	f 1.75
Biefstuk	per ½ kg.	f. 0.85
Roastbeef	per ½ kg.	f. 0.65
Soepvleesch zonder been	per ½ kg.	f. 0.55
Soepvleesch met been	per ½ kg.	f. 0.50
Beenderen	per ½ kg.	f. 0.25
Staart	per ½ kg	f. 0.35
Tong	per stuk	f. 2.—
Nieren	per stuk	f. 0.30
Lever	per ½ kg.	f. 1.10
Hersenen	per stuk	f 0.50
Hart	per stuk	f. 0.50
Vet	per ½ kg.	f. 0.30
Geitenvleesch	per ½ kg.	f. 0.85
Geitenlever	per stuk	f. 1.25
Schapenvleesch	per ½ kg.,	f 0.95
Schapenlever	per stuk	f. 1.25
Varkensvleesch	per ½ kg.	f. 1.—
26. Zaklantaarnbatterijen	per stuk	f. 0.20
27. Zeeppoeder		
„Super Suds"	per pakje	f 0.40
„Octagon"	per pakje	f 0.11
„Rinso"	per pakje van 9 Am. oz	f 0.30

B. Voor den groothandel op het eiland Curaçao

1. Bier (Amerikaansch)		
Pon (Feigenspan)	per doos van 24 fleschen	f 11.—
Piels, Supreme en Balantine	per doos van 24 fleschen	f 11.50
Pabst	per doos van 12 1/1 fleschen	f 10.70
	per doos van 24 1/2 fleschen	f 11.90
Ehret	per doos van 24 fleschen	f 12.45
Rupperts	per doos van 24 fleschen	f 13.—
Drewry	per doos van 24 fleschen	f 14.—
Schlitz	per doos van 24 fleschen	f 14.50
Bier (Columbiaansch)		
Nevada	per 60 fleschen	f 36.30
	bij andere hoeveelheid naar evenredigheid	
Costena	per 60 fleschen	f 42.—
[illegible]	bij andere hoeveelheid naar evenredigheid	
Bier (Dominikaansch)		
Presidente	per doos van 24 fleschen	f 16.—
Bier (Venezolaansch)		
Zulia (Reina)	per zak van 36 1/1 fleschen	f 47.—
	per zak van 60 1/2 fleschen	f 42.50
Victoria	per zak van 60 fleschen	f 38.—
	bij andere hoeveelheid naar evenredigheid	
Bier (alle andere merken en soorten)	per 60 fleschen	f 41.—
	bij andere hoeveelheid naar evenredigheid.	
2. Boter		
Guajirita	per kist v. 48 blik v. 180 gr.	f 28.75
Guarina	p. k. v. 24 bl. v. 1 Am. pond	f 31.25
	p. k. v. 6 bl. v. 4 Am. p.	f 28.75
Pons en Guajirita	p. k. v. 2 bl. v. 25 Am. p.	f 50.—
Limay	p. k. v. 96 bl. v. 227 gram	f 61.10
Swift	p. k. v. 6 bl. v. 10 Am. p.	f 50.35
	p. k. v. 12 bl. v. 5 Am. p.	f 57.40
	per kist v. 48 blik v. 400 gr.	f 43.60
	p. k. vj 100 bl. v. 200 gram	f47.60
Tulipan	p. k. v. 10 bl. v. 10 Am. p.	f 78.30
	p. k. v. 15 bl. v. 5 Am. p.	f 66.—
	p. k. v. 50 bl. v. 1 Am. p.	f 50.—
3. Gedroogde en Gezouten visch	per kist van 100 Am. pond	f 62.—
4. Gezouten varkenskoppen		
Armour	per vat van 200 Am. pond	f 62.10
Wilson	per vat van 200 Am. pond	f 69.50
5. Gezouten varkensstaarten		
Armour	per vat van 100 Am. pond	f 42.75
	per vat van 200 Am. pond	f 80.—
Swift	per vat van 100 Am. pond	f 45.—
6. Gezouten vleesch		
Armour (met beenderen)	per vat van 200 Am. pond	f 96.70
Armour (zonder beenderen)	per vat van 200 Am. pond	f113.20
Swift (zonder beenderen)	per vat van 20 Am. pond	f102.—
7. Mais	per kg.	f 0.20
8. Maismeel	per baal van 98 Am. pond	f 8.15
9. Margarine		
Flor Danica	per kist van 4 blik van 10 kg.	f 42.90
	per kist van 2 blik van 20 kg.	f 42.90
La Pura	per kist v. 12 bl. v. 5 Am. p.	f 30.75
	per kist v. 6 blik v. 5 Am. p.	f 15.40
Contadine	per kist van 12 pakjes van 5 Am. pond	f 27.15
Oleomargarine	per kist van 30 pakjes van 1 Am. pond	f 15.25
10. Melk in blik		
per kist van 48 blikken à 14½ Am. ons		
„Gloria"		f 13.30
„Pet"		f 13.20
„Sweet Sue"		f 12.05
„Amboy", „Buttercup", „Deans", „Golden State" en „Peerless"		f 11.90
„Ideal"		f 11.55
„Carnation"		f 10.90
Alle andere merken		f 10.55
per kist van 96 blikken à 6 Am. ons		
„Gloria"		f 13.20
„Pet"		f 13.10
„Sweet Sue"		f 12.05
„Deans", „Golden State", „Ideal" en „Peerless"		f 11.95
„Marshall"		f 11.25
„Carnation"		f 10.90
Alle andere merken		f 10.50
per kist van 72 blikken van 6 Am. ons		
„Chilford"		f 8.15
11. Melk in poedervorm		
Klim	per doos v. 60 bl. v. 1 Am. p.	f 87.50
	p. doos v. 30 bl. v. 2½ Am. p.	f 87.—
	per doos v. 12 bl. v. 5 Am. p.	f 64.80
American Milko	per doos v. 12 bl. v. 1 Am. p.	f 18.60
Proatolac	per doos v. 24 bl. v. 1 Am. p.	f 27.50
12. Reuzel		
La patrona	per kist van 25 kg	f 21.80
13. Rijst	per baal van 100 Am. pond	f 20.—
14. Scheermesjes, merk „Gilette"		
Blue Blades	per pak van 100 mesjes	f 7.85

Nogmaals het Papiamento en Portugees

door

NIC. VAN MEETEREN.

Toen ik mijn studie opgenomen in de „Amigoe di Curaçao" van de 14e dezer neerschreef, had ik niet kunnen vermoeden, dat haar de eer ten deel zou vallen door den taalkenner en dichter, Dr. C. J. H. Engels, onder de loupe te worden genomen.

Het was dan ook met zekere spanning, dat ik zijn stuk doorlas. Het spijt mij evenwel te moeten bekennen, dat ik de krant na het lezen onvoldaan ter zijde legde. Ik had nieuwe gezichtspunten verwacht, echter niets daarvan.

Schrijver opent zijn commentaar met toe te geven, dat er nimmer afdoende bewijzen gepubliceerd zijn over de afstamming van het Papiamento uit het Portugees, maar voegt er aan toe: evenmin van de afstamming uit Spaans-Gallego, iets wat ik ook nooit beweerd heb.

Ik heb getracht te laten uitkomen, dat mijns inziens, te weinig rekening is gehouden met de mogelijkheid van een Gallego origine, waarvoor de geschiedenis pleit. Mijn stuk beoogde slechts de invloeden te belichten, die zich in verschillende of mindere mate, bij het ontstaan van het Papiamento hebben doen gelden, voor zover die uit de geschiedkundige gegevens waarover ik beschik, kunnen worden vastgesteld. Dus zonder enige pretentie van mijn kant, zoals Dr. Engels zegt, in een „historisch opstel" en niet in een „taalhistorische studie", tot het schrijven waarvan ik mij niet bevoegd acht.

Wat schrijver zegt omtrent zijn collega, Dr. Nouel, wil ik even opmerken niets af te hebben geweten van het werk waaraan hij bezig is. Nadat wij beiden, ruim 35 jaren geleden Bonaire hadden verlaten, heb ik hem niet meer gesproken. Dit alleen om mij bij voorbaat te zuiveren van de blaam, als zou ik ideeën van anderen, als de mijne hebben gelanceerd.

Had de schrijver nu maar gezegd waar de fouten in mijn geschiedkundige gegevens of betogen schuilen, dan had ik hem van antwoord kunnen dienen, maar helaas doet hij dat niet en bepaalt hij zich te schrijven, dat „die als reconstructie hier en daar aanvechtbaar zijn", om iets verder het vermoeden uit te spreken, dat de verklaring van sommige dier gegevens aanvechtbaar is.

Zolang dat „vermoeden" niet duidelijker omschreven is, is het mij niet mogelijk daarop in te gaan.

De enige maal dat Dr. Engels een argument tegen mijn beweringen naar voren brengt is, wanneer hij zijn verwondering uitspreekt over de belangrijke rol, die ik den Spaans sprekenden Indianen toeken in het taalprobleem tegen de onbetekende rol welke dezelfde naturellen, althans op het eiland Curaçao, bij de gewone voortplanting hebben gespeeld. Maar ook dit argument is niet steekhoudend, want op Bonaire en Aruba, waar het contingent zwarten kleiner was dan op het hoofdeiland, heeft de Indiaan ook hierin een belangrijke rol gespeeld en is hij nog biologisch, bij verschillende type op die eilanden wel degelijk aanwezig.

Dat hij, physiek niet tegen den zwarte was opgewassen, op Curaçao ten gronde is gegaan, toen de uitwijking uit Venezuela door veranderde omstandigheden op het vaste land ophield, is nog geen bewijs dat de naturellen, die er waren toen de slaven-import grotere afmetingen aannam, geen blijvende invloed zouden hebben geoefend op de taalvorming. Dat de invloed van een volksgroep zich in de ene richting kan uiten en in de andere niet, geeft Dr. Engels zelf toe, hoewel indirect, wanneer hij het heeft over het stuk van Cohen Henriquez onder zijn „ervaring 4", waar hij bekent het wel met mij eens te zijn.

Dat Amelunxen van een „Portugees slavenstation" (Asiento) spreekt, (ik zou liever Asiento vertaald willen zien door contract, pact of concessie) en er verder niet dieper op in gaat, baart geen verwondering als men weet, dat het Amelunxen te doen was een vlot geschreven en, als ik mij zo mag uitdrukken, oppervlakkige geschiedenis van Curaçao te leveren. Gegevens omtrent het Asiento kan men onder meer vinden in C. K. Kesler, „Het Asiento", of Menkman „Nederlanders in Brazilië en de Caraïbische Zee" en verder nog bij van Grol, Hamelberg en Prof. Dr. L. Knappert. Ik ben de opinie toegedaan, dat men met evenveel recht het Asiento Genuees, Frans of Engels kan noemen, naar gelang het tijdvak dat men beschrijft. Voor een antwoord op het vermoeden van Dr. Engels dat de Portugese eilanden in de Atlantische Oceaan „ongetwijfeld" een rol zouden hebben gespeeld enz., kan ook gevoeglijk naar genoemde schrijvers worden verwezen.

Ten slotte wil ik nog eventjes de „ervaringen" van Dr. Engels nader beschouwen.

1. Dat de Curaçaoënaar het Spaans niet zo maar zou verstaan of omgekeerd de Spaans sprekende het Papiamento, kan ik niet beamen en zou ook niemand kunnen, die zich even de moeite wil getroosten 's morgens aan de „De Ruyterkade" de gesprekken te beluisteren tussen de Venezolaanse schippers en de Curaçaose meiden. (Soms zelfs van Hollandse dames, die slechts over een mondvol Papiamento beschikken).

2. Mist alle bewijskracht doordat er niet gezegd wordt hoelang de bedoelde Portugezen reeds op Curaçao waren, toen het gesprek plaats vond. Over het algemeen spreken de Portugese arbeiders, na een tijdje hier te hebben vertoefd, een mengelmoes van Papiamento, Spaans en Portugees.

Hiertegen wil ik verder ook mijn ervaring stellen. Van het jaar 1930 af tot heden heb ik in mijn werkkring meer dan 3000 Portugezen te woord moeten staan en, hoewel ik het Spaans vrij goed machtig ben en het Papiamento mijn moedertaal is, heb ik mij, vooral in de eerste tijden, in de meeste gevallen en steeds wanneer het betrof pas aangekomen arbeiders, van een tolk, een zekeren „Felipe Vasquez", die het Spaans machtig was, moeten bedienen, daar noch ik hen, noch zij mij konden verstaan.

3 & 4. Hierover acht ik mij niet bevoegd te spreken, en ik waag mij liever niet op het gebied van vergelijkende taalstudie.

5. Hiertegenover zou ik kunnen stellen dat de gewezen Portugese Consul op Curaçao, Dr. Amilcar Lino Franco, met wien ik het ontstaan en de wording van het Papiamento meer dan eens besproken heb en, die na een verblijf van circa een jaar op dit eiland, nog niet bij machte was het Papiamento te verstaan, (hij kende trouwens heel weinig Spaans) het met mij eens was, dat de invloed van het Portugees bij de vorming van onze volkstaal veel minder is geweest, dan men aanvankelijk geneigd is te veronderstellen.

6. Ook deze ervaring lijkt mij zonder enige bewijskracht, want alhoewel de doorslag Hollander, het Hoog-Duits wel verstaat, zonder de taal te hebben aangeleerd, zou toch niemand willen beweren dat het Hoog-Duits uit het Hollands zou zijn ontstaan of omgekeerd het Hollands uit het Hoog-Duits.

Het Hollands bevat een groot aantal woorden, die van het Latijn stammen, veel meer dan men oppervlakkig zou denken, meest zodanig gewijzigd dat ze moeilijk aan te wijzen zijn, maar daarom is het Hollands niet uit het Latijn ontstaan.

ARUBA

OVER DE VLEES-SCHAARSTE.

De G.P.D. bericht:

Naar aanleiding van het bericht in uw blad van eergisteren, 24 April, getiteld: „Vlees-schaarste op Aruba" moge het navolgende worden opgemerkt.

Inderdaad heerst de laatste tijd herhaaldelijk gebrek aan vlees, niet alleen op Aruba, maar ook Curaçao heeft daarvan, hoewel in mindere mate, te lijden.

De oorzaak daarvan ligt echter geenszins bij het Gouvernement of het Crisisbureau (de In.-Cu. heeft met prijszetting niets uitstaande). Integendeel, en dit zullen veehandelaren gaarne willen bevestigen, heeft het Gouvernement alles in het werk gesteld een geregelde vleesvoorziening te bevorderen en heeft het handelaren naar best vermogen geholpen.

Zonder deze hulp zou de voorziening er nog slechter hebben voorgestaan. Het Gouvernement heeft zijn invloed aangewend teneinde voor handelaren uitvoervergunning van de leverancierslanden te verkrijgen en, indien zoals bij sommige partijen het geval, de inkoopprijs te hoog was om bij de bestaande maximumprijzen zaken te doen, door het geven ener subsidie toch de aankoop dezer partijen mogelijk gemaakt.

De moeilijkheden moeten dan ook niet hier, maar in de leverancierslanden worden gezocht. De uitvoer van vee wordt in deze landen thans streng bewaakt en aan allerlei beperkende voorwaarden onderworpen. De oorzaak is vaak verschillend. Sto. Domingo bijv. heeft grote verplichtingen tegenover de Noordamerikaanse regering voor levering van vee aan Puerto Rico, Venezuela had kortelings een tekort vanwege de overstroming der Orinoco, waarbij veel vee is verloren gegaan, en verbindt thans aan de uitvoer de voorwaarde, dat mede suiker zal worden afgenomen. Colombia levert, tengevolge van het feit, dat het vervoer met schoeners moet geschieden, te veel risico op.

Het Gouvernement van Curaçao is zo goed als gereed met een overeenkomst met de Venezolaanse regering, waarbij aan Curaçaose veehandelaren een uitvoervergunning voor één jaar ten bedrage van 7.200 stuks koeien zal worden verleend. De moeilijkheden zullen dan grotendeels zijn opgelost.

Intussen is het op zijn zachtst gezegd zeer voorbarig loze geruchten in een courantenartikel te verwerken en aldus de indruk te vestigen alsof het Gouvernement van Curaçao de voorziening van een noodzakelijk voedsel zou belemmeren of verhinderen. Vorenstaande moge die indruk wegnemen en het omgekeerde aantonen.

NIEUWE TANKERS VOOR DE LAGO.

Uit het jaarlijks verslag van de Creole Petroleum Corporation blijkt dat zeven nieuwe tankers voor rekening van de Lago zijn aangekocht om ruwe olie naar Aruba over te brengen (Aneta).

UITZENDING NAAR OOST INDIË.

Inlichtingen voor uitzending van gegadigden naar N.O. zijn op Curaçao te verkrijgen bij Luit. ter Zee 1e Klasse H. A. CORSTEN bureau A.M.C. op Aruba bij den heer L. E. van der JAGT gezaghebbers kantoor.

Op Curacao

Opgave voor het Roode Kruis bij dokter W. P. MAAL.

Op Aruba bij dokter ROBLES.

Dr. W. M. BONNE.

Nederlandsche Roode Kruis

ONDERAFDEELING CURACAO.

Oproep

Dames en heeren, die zich als helpster of helper wenschen op te geven voor uitzending met een Curaçaosche Roode Kruis Ambulance naar Nederlandsch Oost-Indie, kunnen hiervoor alsnog worden opgeleid.

Vereischten:

Nederlandsche Nationaliteit.

van goed en zedig gedrag.

Leeftijd 18 - 45 jaar.

Goed gezond en zonder ernstig storende lichaamsgebreken.

De lessen hiervoor zullen een aanvang nemen:

voor de Dames op Woensdag 3 Mei a.s. des n.m. om 5 uur,

voor de Heeren op Donderdag 4 Mei a.s. des n.m. om 7,30 uur in de Centrale Post van het Roode Kruis te Mundo Nobo.

De aanmelding kan geschieden op de eerste les.

W. P. MAAL.

Colonne Commandant

„INCU"

(Groep XII)

Handelaren worden zeer dringend verzocht, ten einde een vlotte behandeling hunner Curaforms alhier en een vluggere verscheping door hun exporteur in Amerika te bereiken:

1. de door hun bestelde goederen nauwkeurig te omschrijven op de Curaform.
2. het juiste Schedule B nummer in te vullen.
3. Orders van diverse handelaren voor één exporteur dienen zoveel mogelijk op verzamelorders te worden ingediend op één Curaform.
De NPC in New York dringt hier ten sterkste op aan teneinde de behandeling te bespoedigen, en een overvloed aan administratie ook in Washington te voorkomen.
4. niet meer aan te vragen dan men gewoon was in vroeger jaren te importeren, Commissie XII zal dan beoordelen in hoeverre deze hoeveelheden verminderd dienen te worden in verband met het ons toegestane quota.
5. kwartaal orders op te maken van ten minste $ 250.— of indien dit onmogelijk is, samenwerking te zoeken met andere importeurs en/of via den fabrieksvertegenwoordiger te komen tot een verzamelorder voor tenminste dit bedrag.

Journalistiek Leven in Curaçao.

45

Het blad vond een goed onthaal. Willemstad had thans ook haar nieuws zij het ook dat bij gebrek aan journalistieke scholing het dagblad een enigszins dilettantistische indruk maakte. Ook was het Nederlands zeer pover.

Bovendien wreekte zich hier weer de oude kwaal van Curaçaose persproducten: de onmogelijkheid om abonnementsgelden te innen, zodat het blad uit louter idealisme in leven gehouden werd.

Naast de hoofdartikelen die in het begin door wijlen Rafael A. Henriquez werden geschreven, publiceerde De Curaçaosche Volkskrant het wereldnieuws van Aneta, Radio - Holland, Transocean en London Subscription Press, plaatselijke berichten, mededelingen en bijdragen van medewerkers, waarvan vooral de 'Caricaturas Parlantes' van Pelikaan in de smaak vielen, omdat zij op geestige wijze bepaalde misstanden hekelden.

Een grote industrie tegen een vrije krant.

Vele sedertdien ingevoerde sociale verbeteringen bij de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij en de Curaçaose Scheepvaart Maatschappij (C.P.I.M./C.S.M.) bestonden toen nog niet; in tegendeel, in die tijd bemerkte men bij de C.P.I.M./C.S.M.-autoriteiten een zekere minachting van het Curaçaos werkliedenelement. Vele werklieden werden van buiten het staatsdeel aangevoerd, ook al omdat ze tegen lager loon werkten.

De Curaçaosche Volkskrant kwam in nogal hartige bewoordingen voor de belangen van het landskind op en zodoende kreeg men een conflict tussen de kapitaal-sterke olie en een kleine particuliere krant. Soortgelijke gevallen kent men in de journalistieke geschiedenis van verschillende landen: Coty in Frankrijk, Stinnes en Hugenberg in Duitsland.

Toen De Curaçaosche Volkskrant een artikel publiceerde „Ons Onderzoek" waarin de toen bestaande misstanden bij de oliemaatschappij aan de kaak gesteld werden, barstte de bom.

Maandenlang voerde het blad een stille strijd met de olie. De C.P.I.M./C.S.M. besloot toen of wel De Curaçaosche Volkskrant te doen verdwijnen of haar onder haar toezicht te krijgen. De Heer O. P. A. Rickert de Koe, vertegenwoordiger van Radio - Holland, vroeg namens de C.P.I.M.-directie aan De Curaçaosche Volkskrant een offerte van de levering van 400 exemplaren dagelijks aan de C.P.I.M., waarvoor de C.P.I.M. financieel zou steunen. Toen De Koe het opgegeven bedrag aan de C.P.I.M.-directie had overgebracht, keerde hij terug bij de redactie van De Curaçaosche Volkskrant, met de mededeling dat de Heer Willem van Eyck — de toenmalige onderdirecteur, December 1942 trad hij af, maar ging als particulier te Willemstad wonen, — bezwaar had, omdat De Curaçaosche Volkskrant een „partijblad" zou zijn.

Dit was onjuist, want hoewel de redactieleden van De Curaçaosche Volkskrant allen katholiek waren, evenals de uitgever — vurige katholieken zelfs, — stond het blad geheel los van de R.K. Missie. Een partijblad was het ook al daarom niet, omdat de partij waar het blad van had kunnen zijn er nog niet was: de Curaçaose R.K. Partij werd eerst opgericht in 1936 en de politieke zwakte van de Curaçaose katholieken is juist, dat zij eerst tegen dat er verkiezingen zijn aan politiek gaan doen, als ware dit de enige en de beste uiting van politiek leven. Verkiezingen waren er in 1935 nog nimmer op Curaçao gehouden; de eerste kwamen pas na de nieuwe staatsregeling van 1936, in 1937.

De Emmabode sterft voorgoed.

De oliebevolking had evenwel kort daarvoor haar eigen blad De Emmabode verloren. Het laatste nummer van De Emmabode verscheen op 16 September 1933. De redactieleden waren toen de Dames Mevrouw E. Lotman en G. M. Voncken (echtgenote van den tegenwoordigen commandant van de Burgerwacht) en de Heren Johan Janknegt, Ir. H. A. Eerligh en F. A. Vromans. Den Heer Johan Janknegt zal men aanstonds nogmaals ontmoeten. In dit laatste nummer schrijft de redactie een afscheidswoord, ondertekend R.I.P. (n.b.), waarin zij met geen woord gewaagt van een nieuw blad. Zij zegt ronduit, dat gebrek aan medewerking en steun van adverteerders thans definitief de doorslag gegeven hebben. Zoals men zich herinnert was het blad nog enkele malen ineengestort, maar na korte tijd herrezen. Thans zou het definitief zijn. Vier jaar lang had het blad zijn diensten gedaan.

Tweede poging der C.P.I.M. om een vrij blad te financieren.

Aan Radio-Holland was O. P. A. Rickert de Koe, die zelf katholiek was, inmiddels vervangen door M. B. van Kuik als nieuw agent. Deze Van Kuik vervoegde zich evenals zijn voorganger bij de redactie van De Curaçaosche Volkskrant, doch — dit in tegenstelling tot zijn voorganger — hij zeide erbij niet namens de C.P.I.M. te komen. Wel vroeg hij of de redactie genegen zou zijn de kopij voor de krant vóór het drukken aan de C.P.I.M.-directie ter inzage te sturen. Het sprak nogal vanzelf, dat de redactie antwoordde hierin niet te kunnen treden.

Daarop besloot de C.P.I.M. als volgende complicatie dan maar een eigen blad uit te gaan geven, hetwelk de Beurs- en Nieuwsberichten werd.

Het was „buiig weer".

Woensdag 20 Februari 1935 — ruim een jaar nadat de Curaçaosche Volkskrant was geboren — was het somber weer. Ruchtbaarheid werd er niet aangegeven, maar op die dag verscheen het eerste nummer van de Beurs- en Nieuwsberichten[1]). Het was een goed gedrukt en gesteld blad van vier pagina's. Het formaat was 35 x 47 cm., dus veel kleiner dan het tegenwoordige (45 x 58 cm). Ook was het lettertype groter. De kop was geheel gelijk aan de tegenwoordige, in feite is de Beurs en Nieuwsberichten een van de weinige bladen, die hun kop nimmer hebben veranderd of er zelfs maar een cliché voor hebben doen maken. Uit het onderschrift onder de titel bleek, dat het van de C.P.I.M.-C.S.M. uitging en luidde: „Dit blad wordt verspreid onder geëmployeerden der C.P.I.M. en C.S.M.; voor niet-employé's beschikbaar tegen betaling van f 1,50 per maand". Links bovenaan stond als drukker opgegeven Suarez Zalm, & Co.; rechts bovenaan vermeldde het blad den uitgever K. A. (?) van Gogh. Zonder enige aankondiging of introductie, vermelding van wat het blad wil zijn, begint het rechtstreeks met de nieuwsberichten. Het eerste luidt: „Weerbericht. 45 graden. buiig weer".

Het tweede bericht betreft de dubbele longontsteking van Mgr. Schioppa! en het derde meldde, dat in Den Haag de behandeling van het wetsontwerp tot tijdswijziging door de senaat (!) werd uitgesteld.

Wordt vervolgd.

1) De Beurs-redactie blijkt de geschiedenis van haar eigen blad niet te kennen. Nog onlangs, op 17 Maart en 1 April jl., schreef de Beurs, dat het eerste nummer op 1 April 1935 verscheen! Ook leuk is het volgende: „Het is inderdaad juist, zoals de Amigoe schrijft, dat de Beurs voortkwam uit een nieuwsblad, hetwelk in Emmastad circuleerde" (Beurs 17 Maart 1944) en een goede maand later: „Niets is onjuister...... en in geen geval kan gezegd worden, dat de Beurs uit de Emmabode is ontstaan (Beurs, 25 April 1944).